

Hyvä vastaanottaja,
tässä luomufossa tiedotetaan

1. Luomutuotanto 3: Elintarviketuotannon ehdot –julkaisu on päivitetty
2. Luomutoiminnassa tapahtuvista muutoksista ilmoitettava Eviraan
3. Asiakirjaselvitykset nyt Eviran internet-sivuilla
4. Muun kuin mikro-organismiksi laskettavan tavanomaisen hiivan käyttö vuoden 2014 alusta ei ole sallittu luomuelintarvikkeissa
5. Painopiste tuotantotarkastuksilla 2014
6. Esite vähittäiskaupoille luomutuotteiden esillepanosta
7. Teurastamoiden hankinnat: teurastamon luomusuunnitelmassa tulee kuvata hankkiiko teurastamo vai hankintayhtiö teurastettavat eläimet, lisäksi kaikilla ketjun toimijoilla (myös sopimuskasvattajilla) tulee olla kopiot tavarantoimittajiensa asiakirjaselvityksistä
8. Luomutuotteiden 3.maa tuontiin tulossa muutos: lupamenettelyn mukaisia lupia ei enää myönnetä 1.7.2014 alkaen
9. Sekä Eviran luomuelintarvikkeiden valvontaan, että ELY:n alhaisen jalostuksen valvontaan kuuluvia luomutoimijoita kehoitetaan varmistamaan, että kuuluvat näistä vain toiseen
10. Eviran luomuelintarvikevalvonnan yhteystiedot

1. Luomutuotanto 3: Elintarviketuotannon ehdot –julkaisu on päivitetty

Luomutuotteiden tuotannon, valmistuksen ja jakelun eri vaiheita säädellään neuvoston asetuksella 834/2007 ja komission asetuksella 889/2008. Näihin säädöksiin on kuluneina vuosina tullut runsaasti muutoksia koskien erityisesti luomutuotteiden merkintöjä, viinin tuotantoa ym. Evira on nyt päivittänyt luomusäädösten mukaiset elintarviketuotannon ehdot –julkaisun vastaamaan tarkemmin lainsäädännön nykytilaa.

Luomutuotteita Euroopan alueella jalostavan, prosessoivan, välittävän, tukkukaupan pitävän tai tuovan jne. toimijan tulee kuulua Eviran luomuelintarvikkeiden valvontaan.

Luomutuotanto 3: Elintarviketuotannon ehdot -julkaisu löytyy Eviran sivuilta:

<http://www.evira.fi/portal/fi/tietoa+evirasta/lomakkeet+ja+ohjeet/luomu/>

2. Luomutoiminnassa tapahtuvista muutoksista ilmoitettava Eviraan

Vuoden 2013 aikana on ilmennyt useita tapauksia, joissa Eviran luomuvalvonnan rekisteriin kuuluva toimija ei ole ilmoittanut toiminnassaan tapahtuvista muutoksista Eviraan. Haluamme muistuttaa, että kaikista valvontaan vaikuttavista muutoksista (esim. luomuelintarvikkeiden jalostuksessa pidettävä tauko, osoitteenmuutos, omistajavaihdos) tulee toimittaa Eviran kirjaimoon muutosilmoituslomake. Näin toimija välttyy mm. turhilta tarkastusmaksuilta.

3. Asiakirjaselvitykset nyt Eviran internet-sivuilla

Eviran internet-sivuille on avattu palvelu, josta luomutuotteiden kuluttajat voivat käydä varmentumassa luomutuotteen tuottajan / valmistajan kuulumisesta valvontaan. Palvelusta saa elintarvikepakkauksessa olevien tietojen perusteella näkyviin tuotteesta vastaavan luomutoimijan voimassaolevan asiakirjaselvityksen.

4. Muun kuin mikro-organismiksi laskettavan tavanomaisen hiivan käyttö vuoden 2014 alusta ei ole sallittu luomuelintarvikkeissa

Luomuinfossa 1/2013 Evira totesi hiivan asemasta luomuelintarvikkeissa seuraavaa: ”Hiiva ja hiivatuotteet lasketaan maatalousperäisiksi ainesosiksi 31.12.2013 alkaen. Käytännössä tämä ei tuo muutosta tavanomaisen hiivan käytölle luonnonmukaisten elintarvikkeiden valmistuksessa – se on jatkossakin sallittua. Eviran tulkinnan mukaan hiivan voidaan edelleen katsoa kuuluvan elintarvikkeiden jalostuksessa tavallisesti käytettyihin mikro-organismeihin.”

Luomuinfon lähettämisen jälkeen Eviran tietoon on tullut luomuelintarvikkeita esim. kasvistahnat, joissa hiivaa käytetään muussa kuin mikro-organismiominaisuudessa. Mikro-organismina hiiva toimii esim. leivän ja oluen valmistuksessa muokaten elintarvikkeen koostumusta. Tämän vuoksi on tarpeen tarkentaa, että **tavanomaista hiivaa voi siis käyttää luomuelintarvikkeiden valmistuksessa vuoden 2014 alusta vain, mikäli se toimii elintarvikkeessa mikro-organismina. Muissa luomuelintarvikkeissa, joissa hiiva ei elävänä mikro-organismina muokkaa elintarvikkeen rakennetta, tulee hiivan olla luonnonmukaisesti tuotettu.**

5. Painopiste tuotantotarkastuksilla 2014

Vuoden 2014 aikana luomuelintarviketoimijoille tehtävissä tuotantotarkastuksissa on painopisteenä vuoden 2013 tapaan elintarvike-erien jäljitettävyyden varmentaminen kaikissa tuotanto-, valmistus- ja jakeluvaiheissa. Tämä edellyttää toimijoilta, että elintarvike-erien tunnistamiseksi on tehty riittävät merkinnät sekä kirjanpitoon, saateasiakirjoihin, että itse tuotteisiin. Lisäksi vuoden 2014 aikana tehdään ristiintarkastuksia eri toimijoiden välillä jäljitettävyyden varmentamiseksi luomuelintarvikkeiden koko ketjussa.

6. Esite vähittäiskaupoille luomutuotteiden valvonnasta

Evira on laatinut luomutuotteiden valvonnasta esitteen jaettavaksi vähittäiskaupoille. Esitteessä on lyhyesti kuvattu mitä vähittäiskauppojen tulee tehdä, jotta luomutuotteiden erilläänpito ja markkinointi täyttäisivät luomusäädösten vaatimukset.

7. Teurastamoiden hankinnat: teurastamon luomusuunnitelmassa tulee kuvata hankkiiko teurastamo vai hankintayhtiö teurastettavat eläimet, lisäksi kaikilla ketjun toimijoilla (myös sopimuskasvattajilla) tulee olla kopiot tavarantoimittajiensa asiakirjaselvityksistä

Vuoden 2013 aikana on havaittu puutteita luomueläimiä teurastavien teurastamoiden hankinta-eli ostokuvauksissa. Teurastamoiden tulee luomusuunnitelmassaan kuvata kuka teurastettavat eläimet ostaa ja omistaa teurastamoon tullessa ja sieltä lähtiessä.

- Mikäli teurastamo itse ostaa teurastettavat eläimet eli tekee hankinnat ja myy lihan eteenpäin teurastuksen jälkeen, tulee teurastamon kuulua päämiehenä Eviran luomuelintarvikkeiden valvontaan ja kuvata tämä luomusuunnitelmassaan.
- Mikäli teurastamo ei itse osta eläimiä vaan tekee teurastuksen alihankintana, tulee teurastamon tehdä eläimet omistavan päämiehen kanssa alihankintasitoumus ja kuvata tämä luomusuunnitelmassaan.
- Mikäli teurastamo sekä ostaa itse eläimiä eli toimii päämiehenä, että tekee teurastusta alihankintana, tulee teurastamon tehdä alihankintasitoumus kullekin päämiehelleen ja kuvata tämä luomusuunnitelmassaan.

Luomukirjanpidossaan teurastamo kirjaa kaikki yksikköön saapuneet eläimet toimittajakohtaisesti riippumatta siitä onko teurastamo päämies vai alihankkija. Tämä tarkastetaan tuotantotarkastuksen yhteydessä.

Luomusäädösten mukaisesti kaikkien luomutoimijoiden kaikissa luomutuotteiden tuotannon, valmistuksen ja jakelun vaiheissa tulee kuulua valvontaan. Mikäli luomueläinten ostoja hoitaa hankintayhtiö joka omistaa luomueläimen, tulee myös tällaisen toimijan kuulua Eviran luomuvalvonnan piiriin.

Kaikilla luomutoimijoilla on velvoite tarkastaa tavarantoimittajansa asiakirjaselvitys ja säilyttää asiakirjaselvityksestä kopio. Tämä velvoite pätee myös silloin kun hankintayhtiö on välittänyt eläimiä sopimuskasvattajille. Sopimuskasvattajilla tulee olla kopio eläimen toimittaneen tilan asiakirjaselvityksestä.

Kysymyksiä aiheesta voi esittää Eviran luomuelintarvikkeiden valvonnan sähköpostiin:

luomuelintarvike@evira.fi

8. Luomutuotteiden 3.maa tuontiin tulossa muutos: lupamenettelyn mukaisia lupia ei enää myönnetä 1.7.2014 alkaen

Luomutuotteita 3. maista tuovien toimijoiden on hyvä varautua siihen, että luomutuotteiden tuonnissa tähän asti siirtymäsäädöksenä käytetty tuontilupamenettely tulee poistumaan 1.7.2014 alkaen. Tämän hetkinen voimassaoleva lainsäädäntö kieltää tuontilupien myöntämisen heinäkuun 2014 alusta lähtien. Eviran tietoon ei ole tullut mitään viittauksia siitä, että siirtymäsäädöstä pidennettäisiin. Evira tiedottaa mahdollisista muutoksista heti tiedon saatuaan.

9. Sekä Eviran luomuelintarvikkeiden valvontaan, että ELY:n alhaisen jalostusasteen valmistustoiminnan valvontaan kuuluvia luomutoimijoita kehoitetaan varmistamaan, että kuuluvat näistä vain toiseen

Vuoden 2014 aikana on tullut ilmi, että osa Eviran luomuelintarvikkeiden valvonnassa olevista toimijoista kuuluu myös ELY:n ylläpitämään alhaisen jalostusasteen valmistustoiminnan (alhaisen jalostuksen) valvontaan. Evira kehottaa tällaisia toimijoita eroamaan joko Eviran elintarvikevalvonnasta tai ELY:n alhaisen jalostuksen valvonnasta pikimmiten. Ei ole tarkoituksenmukaista, että toimija kuuluu molempien tuotantosuuntien valvontajärjestelmiin vaan ainoastaan siihen, jonka mukaista toimintaa toimijalla on. Eroilmoitus tulee toimittaa siihen viranomaiseen, joka toimijan toiminnan kannalta on ylimääräinen eli joko toimittamalla ELY:yn eroilmoituksen alhaisen jalostusasteen valmistustoiminnan osalta tai Eviraan luomuelintarvikkeiden valvonnan osalta.

10. Eviran luomuelintarvikevalvonnan yhteystiedot

Teitä palvelevat luomuelintarvikevalvonnassa seuraavat henkilöt:

tarkastaja Hanna-Riikka Pirttilahti (tuontiluvat)	029 530 4233
tarkastaja Marika Määttä	029 530 5003
tarkastaja Taina Peltola	029 530 4353
ylitarkastaja Teija Lindén (tuontimenettelyasiat)	029 530 4133
jaostopäällikkö, ylitarkastaja Beata Meinander	029 530 5044

Kysymyksiä voi lisäksi lähettää sähköpostiosoitteeseemme: luomuelintarvike@evira.fi